

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibvs Moribvsqve Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. XIV. Ad quid datu[m] sit nobis hoc sacrificiu[m], & quanta[m] vim
habeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

quis Christi. Nam externæ illæ species propriè solùm designarent substantiam panis & vini, cuius sunt naturalia accidentia & signa; non autem Corpus & Sanguinem Christi, quæ solùm ibi laterent sub panis & vini substantia; sicut anima sub substantia carnis, vel sicut dæmon in homine quem possidet.

Esi hic sufficiens mutatio ad rationem Sacrificij representatiui.

Nec obstat veritati huius Sacrificij, quòd non fiat reipsa separatio sanguinis à carne: quia id est quasi per accidens, propter concomitantiam partium. Nam quantum est ex vi verborum fit vera separatio, & sub specie panis solùm ponitur Corpus, non Sanguis: sub specie vini, solus Sanguis, non Corpus. Et hoc sufficit ad rationem huius Sacrificij: tum vt sit verum Sacrificium (fit enim circa hostiam, dum sic ponitur, sufficiens mutatio, qua protestemur Deum habere supremam in omnia potestatem;) tum vt sit Sacrificium commemoratiuum, repræsentans nobis sacrificium crucis & mortem Domini. Qui plura hac de re desiderat, legat Gabrielem Vasquez in 3. part. disp. 222.

CAPVT XIV.

Ad quid datum sit nobis hoc Sacrificium, & quantum vim habeat.

Primò, Concessum ad dignitatem Religionis.

Excellentia Religionis Christiana in septem rebus sita.

DATVM est autem hoc Sacrificium potissimùm ad quatuor. ⁹⁸ Primò, Ad dignitatem Religionis Christianæ. Cum enim hæc Religio sit eminentissima, deuit etiam illam ornari, vel potius perfici eminentissimo Sacrificio.

Consistit excellentia Religionis Christianæ potissimùm in septem rebus. Primò, In *sublimitate & certitudine doctrine.* Tradit enim certissima & eminentissima de natura diuina, de personarum processionibus, de prouidentia, iustitia, misericordia Dei, de mundi creatione & gubernatione, de finibus bonorum & malorum, de recta salutis via: quæ omnia Philosophis & aliis religionibus fuerè prorsus incognita, vel incerta & ambigua. Secundò, In *perfectiōe & sanctitate Legis.* Vetat enim Lex Christiana omne vitium quantumuis paruum, quantumuis à Philosophis pro non vitio habitum; & dirigit ad summam perfectionem, vt ad contemptum rerum caducarum, ad studium æternorum, ad amorem Dei, ad dilectionem inimicorum, ad reddendum pro malo bonum, ad ponendam vitam pro honore Dei, pro salute proximi, & quouis virtutis

virtutis officio. Vtrumque insinuat Propheta Psalm. 18. *Lex Domini immaculata, conuertens animas. Immaculata*, quia nullum omnino peccatum permittit, sed omnia omnino prohibet. *Conuertens animas*, quia omnis conuersio incipit à diuinæ Legis consideratione, & ad eam terminatur. Philosophi & aliæ religiones multa vitia & peccata vel ignorarunt, vel tamquam licita permiserunt.

99 Tertiò, In *præstantia & efficacia Sacramentorum*. Habent enim vim delendi peccati, & constituendi nos filios Dei, heredesque æterni regni. Nulla vniquam religio cærimoniam aliquam habuit, quæ animos expiare, & cælestibus bonis ornare posset.

99 Quarto, In *excellencia Sacerdotij*. Nam Sacerdotium nostræ Religionis continet duplicem potestatem prorsus diuinam, ac etiam cælestibus spiritibus stupendam; nimirum, potestatem condonandi peccata, & consecrandæ Eucharistiæ, vt omittam aliorum Sacramentorum ministerium. Quanta res est, posse condonare peccata, liberare à morte æterna, sanctificare animas, efficere filios Dei, & tribuere ius vitæ æternæ? Quis hæc possit, nisi Deus ipse, vel diuina auctoritate præditus, cui Deus suum locum, suas vices, & suum veluti tribunal supremum concesserit? Magna potestas est posse illuminare cæcos, erigere claudos, excitare mortuos: sed longè maior potestas est posse illuminare animas, easque intus ita immutare, vt deiformes, & planè similes Diuinitati efficiantur, expulsa peccati caligine & morte. Potestas consecrandi etiam magis est stupenda, & meritò cum potestate creandi conferri, eique æquiparari potest, vt infra patebit. Nulla itaque dignitas, nulla potestas siue Regia, siue Imperatoria, nec ipsa quidem totius mundi Monarchia cum Sacerdotali potestate & dignitate vlla ex parte conferri potest.

Quintò, In *excellencia Sacrificij*. Sacrificium enim est primarium Religionis munus, vel potiùs complementum. Itaque decebat vt excellentissima Religio, qua nulla alia perfectior aut sublimior esse potest (quæ quidem naturæ humanæ sit accommodata) nobilissimum haberet Sacrificium, quale est Sacrificium Eucharistiæ, à quo ipsa Religio præcipuam suam excellentiam habet.

Sextò, In *perpetua assistentia & gubernatione diuini Spiritus*, quo ita regitur & protegitur Ecclesia, vt neque in dogmatibus neque in legibus possit errare, aut vniquam deficere & extingui, iuxta illud Matthæi 16. *Porte inferi non proualebunt aduersus eam.* & Matthæi 28. *Ecce ego vobiscum sum vsque ad consummationem sæculi.*

Septimò, Quod omnia bona opera iustorum faciat esse merito-

via vita aeterna. Ita statuit Dominus mera sua benignitate & liberalitate, potuisset enim aliter ordinare, nimirum, ut non essent meritoria, sed solum satisfactoria; vel ut sola excellentissima essent meritoria. Totum enim negotium meritorum & praeiorum, gratia & gloria, sicut & remissionis peccatorum, non oritur ex naturis rerum earumque iusta proportione, aut lege naturae (etsi huic aliquo modo consonum sit) sed ex libera, benigna, & liberali ordinatione Dei. Haec obiter de excellentia nostrae Religionis, quam potissimum illustrat hoc Sacrificium.

Secundo,
concessum
Sacrificium
Ad gratiarum
actionem.

Secundo datum est hoc Sacrificium Ad gratiarum actionem, ut habeamus quo dignas Deo gratias perpetuo agamus pro ingentibus ipsius in nos beneficiis, maxime redemptionis. Tanta enim beneficiorum eius immensitas, tam insolita & inaudita omnibus saeculis miserationes, singularem quoque & inaudita gratiarum actionem a nobis postulabant. At nulla poterat esse maior aut praestantior gratiarum actio, quam quae oblatione huius Sacrificij perficitur: partim quia nihil praestantius aut gratius pro omnibus beneficiis acceptis offerri Deo poterat, iuxta illud Psal. 115. *Quid retribuam Domino pro omnibus quae retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini inuocabo*: partim quia nulla alia re magnitudinem beneficiorum eius magis commemorare ac referre poteramus. Testamur enim ipsum esse auctorem redemptionis & salutis nostrae, ipsum misisse Filium in carnem ad nos saluandos, & bonis omnibus cumulandos; ipsius voluntate pro nobis mortem suscepisse: ipsam quoque mortem Filij in eo Sacrificio commemoramus, & veluti ob oculos ponimus, dum Corpus & Sanguis seorsum sub specie panis & vini, tamquam hostiae occisae & immolatae, vi consecrationis constituitur: iuxta illud Domini mandatum, *Hoc facite in meam commemorationem*, hoc est, ut Apostolus 1. Corinth. 11. explicat, in commemorationem meae mortis & sacrificij erugis. Hac ratione istud Sacrificium vocatur *Eucharisticum sacrificium*, id est laudis & gratiarum actionis, & respondet holocaustis veteris Legis. c

Tertio, Ad
impetrandum
auxilium
gratia.

Tertio, Ad impetrandum *auxilium gratiae divinae*, protectionis, 101
excitationis, directionis (hoc enim triplex auxilium est necessarium ad perseverandum) & alia tum temporalia tum spiritalia beneficia ad salutem opportuna, ut ad pacem, victoriam, frugum abundantiam, sanitatem, negotiorum felicem exitum, & similia. Ad haec enim omnia a Deo obtinenda, maximam vim habet istud Sacrificium,

cium, sed maxime ad auxilium diuinæ gratiæ, quia per se & directe ad salutem tendit. Alia non sunt absolute petenda, sed solum quatenus ipse nouit ea nobis fore ad salutem conducibilia. Hæc omnia tum ex sacro Canone Missæ, tum ex aliis Ecclesiæ precibus sunt manifesta. hæc ratione hoc Sacrificium respondet hostiis pacificis veteris Legis.

102 **Quartò**, Ad *ueniam peccatorum impetrandam* tum uiuis tum defunctis, & ad iram diuinam placandam, flagellaque mundo impendentia auertenda; qua ratione est *Sacrificium hilasticum*, seu propitiatorium, & respondet hostiæ pro peccato. Remissa culpa & pœna æterna per Sacramenta, & etiam culpis venialibus delictis, sæpè ingens debitum pœnæ temporalis restat luendum. Ad hoc in primis ualeat istud Sacrificium: applicat enim satisfactionem Christi, qua debitum illud soluatur & compensetur. Vnde non requirit ullam realem in eo pro quo offertur mutationem: nam condonatio pœnæ absque ulla hominis mutatione, postquam uoluntas à culpa recessit, commodè fieri potest. Non enim fit per infusionem donorum, aut aliquam internam hominis renouationem, ut remissio culpæ, saltem mortiferæ, & fortè etiam uenialis; sed per nudam condonationem extrinsecam, exhibita per aliquem pro reo congrua solutione. Delet etiam culpam, non tamen immediatè & sine mutatione peccatoris, sicut delet reatum pœnæ; sed mediante contritione ad quam per hoc Sacrificium impetratur auxilium excitans, ut docet Concilium Trident. sess. 22. c. p. 2. *Huius*, inquit, *oblatione placatus Dominus, gratiam (excitantem) & donum penitentia concedens, crimina & peccata etiam ingentia dimittit. vna enim eademq; est hostia, &c.* Hoc modo per istud Sacrificium fit remissio culpæ, non aliter: quia ad remissionem culpæ opus est pœnitentia.

Quartò, Ad ueniam obtinendam.

Quintò, Habet etiam vim flagellatæ temporalia, quæ peccatis hominum prouocantur, amoliendi, & ut ita dixerim, auerruncandi. Si enim id precibus Sanctorum sæpè obtineri potest, quantò magis hoc Sacrificium, in quo id quod præ omnibus Sanctis Deo est acceptum, & ipse fons sanctitatis cum omnibus suis meritis offertur: Si vnica huius hostiæ oblatione Deus mundo perditus est reconciliatus, & flagellum æternæ damnationis illi impendens, amotum; mirum non est, si ob eandem hostiam sæpius oblatam, mundo iam reconciliato sæpè parcat, & flagella temporalia, quæ in multorum perniciem cederent, vel omnino condonet, vel temperet, vel suspendat ac differat.

Quintò, Ad flagella auertenda.

Sextò denique, valet ad succurrendum aliis vitæ humanæ necessitatibus, vt docet Concil. Trid. suprâ: & constat tum ex vsu Ecclesiæ, tum exemplis variis.

Fructus Sacrificii laicis sumè patet.

Quàm verò late pateat huius Sacrificii fructus, vel ex eo intelligi potest, quòd offeratur pro tota Ecclesia militante, & pro omnibus fidelibus defunctis. Nam in oblatione panis ita dicitur: *Suscipe sancte Pater, omnipotens æterne Deus, hanc immaculatam hostiam, quam tibi offero pro omnibus fidelibus Christianis viuis & defunctis, vt mihi & illis proficiat ad salutem in vitam æternam.* vbi per *immaculatam hostiam* non intelligitur panis: quia panis non est immaculatus eâ puritate quæ Deo placeat: neque dici potest hostia, quæ rem viuam designat: sed intelligitur Corpus Christi, quod statim ex pane fiet. Itaque tantæ est virtutis hæc hostia oblata, vt omnibus prodesse possit. Et in oblatione calicis: *offerimus tibi Domine calicem salutaris, tuam deprecantem clementiam, vt in conspectu diuinæ maiestatis tuæ pro nostra & totius mundi salute ascendat.* Et in prima Oratione Canonis dicitur offerri pro *Ecclesia Catholica, & omnibus Orthodoxis*, item pro *omnibus Sacrificio presentibus*. Et in secunda Oratione post consecrationem, pro *omnibus in Christo quiescentibus*.

Non solum orationes, sed ipsum Sacrificiu fit pro Ecclesia.

Ex quibus manifestum videtur, non solum orationes pro Ecclesia, pro viuis & defunctis, & pro assistentibus Sacrificio fieri in Missa, sed etiam ipsum Sacrificiu offerri pro iisdem, & fructum qui ex vi Sacrificii quasi ex opere operato prouenit, ipsis communicari: ac proinde huc fructum amplissimum esse, & latissimè patere. Quod etiam colligi potest ex Concilio Tridentino sess. 22. cap. 2. vbi dicit, *fructus oblationis cruentæ, quæ peracta est in cruce, vberimè per hanc oblationem percipi.* At quomodo vberimè percipiuntur isti fructus, si totus fructus quem vi sua habet, restringitur ad eum pro quo peculiariter offertur? Sacramenta instituta sunt ad satisfaciendos singulos per realem & externam applicationem singulis factam: at hoc Sacrificiu, cum vnicum sit & publicum Ecclesiæ Sacrificiu, principaliter institutum est pro bono communi, & ipsa Ecclesia, cui applicatur ordinatione & præscripto Ecclesiæ in Liturgia expresso, cui Sacerdos se debet accommodare. Vnde in Canone dicitur: *In primis quæ tibi offerimus pro Ecclesia tua sancta Catholica*; quæ bonum Ecclesiæ principaliter in hoc Sacrificio intendatur. Deinde recensentur à Sacerdote illi, pro quibus ipse peculiariter intendit offerre. Quòd si, quando Sacrificiu pro aliquo priuatim

Sacramenta instituta, pro singulis, Sacrificiu pro bono communi.

uatim offertur, nullus fructus istius oblationis, quem vi sua habet, perueniret ad Ecclesiam, vel defunctos, vel circumstantes, sed solus fructus precum; valde angustus esset huius Sacrificij fructus, & parum commodi ex eo Ecclesia & defuncti perciperent. Tenetur itaque Sacerdos, accommodando se intentioni Ecclesiae, etiam pro bono Ecclesiae & defunctorum ipsum Sacrificium offerre, eiusque fructum, quem habet vi sua, & quasi ex opere operato, iuxta intentionem Ecclesiae ipsius applicare. Non tamen hinc sequitur, hac ratione futurum, vt nihil remaneat fructus, quod possit applicare huic vel illi, pro quo peculiari intentione offert: quia non ita potest applicari ab homine Ecclesiae vel defunctis, vt nihil superfit; quia etiam pro priuatis viuorum necessitatibus est institutum, ita vt si illis peculiariter applicetur, etiam peculiari modo proficit. Simili modo non ita potest applicari priuatis, vt nullus fructus remaneat qui possit applicari Ecclesiae vel defunctis: fructus enim Sacrificij tam amplius est, vt omnibus istis possit prodesse, & ita à Deo distributus, determinatus & taxatus pro causis tum communibus tum priuatis, habita ratione dispositionis personarum & communitatum pro quibus offertur, vt Sacerdos sua intentione non possit mutare, vel totum in vnum confundere. Etsi enim ex ipsius intentione pendeat, vt pro his vel illis fiat oblatio; tamen non pendet ex ipsius intentione determinatio fructus, quem quisque debet percipere. Alioquin vno Sacrificio posset quamuis animam liberare: imò, inquit Gabriel Vasquez ex Antonio de Corduba, totum Purgatorium euacuare.

Vasquez in
3. p. disp. 131
n. 50.

Habet quodam modo vim infinitam.

104 Hinc colligunt multi DD. hoc Sacrificium vim habere quodam modo infinitam, quia non est determinatum ad certum numerum personarum. Siue enim loquamur de viuis in Ecclesia, siue de defunctis, siue de absentibus Sacrificio; non minus quisque particeps est fructus illius dum plures sunt, quam cum pauciores; nec plus ad singulos peruenit cum pauciores sunt, quam cum plures. Nisi enim ita res se haberet, non recte Ecclesia prescriberet pro istis omnibus offerri: neque consultum esset inter de Sacro, vbi plurimi conueniunt; sed potius quisque deberet curare vt intersit vbi paucissimi, vel nulli, vt totum fructum circumstantibus deputatum habeat: quae tamen aliena sunt ab usu Ecclesiae. Itaque quando generatim offertur pro aliqua multitudine, valde credibile, non minus fructus ex vi huius Sacrificij peruenire ad singulos, siue pauci sint in ea multitudine, siue multi. Idem non improbabiler sentiunt

tiant

tiunt idem Doctores de illis pro quibus non generatim, sed peculiari intentione offertur (qui modus offerendi est efficacior pro singularibus, quam modus offerendi in genere; quia fit perfectior applicatio, & petitur ut singulari modo ipsis præ restituis profit.) Singulos enim, etiam si plures sint, verbi gratia tres, quatuor, vel quinque, non minus fructus ex vi Sacrificij percepturos, quam si pro ipsis solis oblatum fuisset. Ita Vasquez supra, & Caiet. in 3. p. q. 79. a. 5. ubi dicit, idem docere S. Thomam, quia docet, hoc Sacrificium ex se sufficere ad delendam qualemcumque pœnam peccatis debitam: tamen singulis prodesse secundum propriam dispositionem. Eandem doctrinam tradit Caiet. tom. 2. Opusculorum, tractat. 3. q. 2. Eandem tenent Antonius de Corduba, Ruardus Tapper, & multi recentiores, ut refert Vasquez. Illi autem pro quibus hoc modo offertur, singuli percipiunt fructum ex vi Sacrificij secundum propriam dispositionem. Optima autem dispositio est status gratia cum peculiari deuotione & cooperatione ad hoc Sacrificium.

*Ne possit plura
stipendia
idecirco perci-
pi.*

Hinc tamen non sequitur, posse Sacerdotem plura stipendia pro vno Sacrificio accipere: quia qui pro se curat Sacrificium offerri, totum fructum expectat, quem Sacerdos per Sacrificium conferre potest, iuxta receptum in Ecclesia morem: ac proinde non solum expectat fructum quem habet Sacrificium per se, sed etiam quem habet ex deuotione offerentis, & ipsa actione liturgica, qui fructus in plures distributus minuitur. Addo, quando Sacerdos pro aliquo, vel certa aliqua causa offerre tenetur, non debet sequi opiniones incertas, sed meliori modo quo potest, salua Ecclesie ordinatione, fructum Sacrificij applicare. Qui plura desiderat, consulat Auctores, qui ex professo hæc tractant. non enim mei instituti est hæc minutè persequi.

CAPVT XV.

*De venerabili Eucharistia, ut est alimentum
& Sacramentum.*

NON solum in Sacrificium seipsum Dominus nobis in Eucharistia reliquit, sed etiam in alimentum; non quod nos in nostram mutaremus substantiam mortalem, sicut alimenta terrena, & sicut manna, quod datum Israëlitis in deserto (cum ipse sit immutabilis) sed quod nos in se quodammodo conuerteret, & ad suam